

**ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ НАУКИ**

КОНСПЕКТ

ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ НА СПЕЦИАЛНОСТ

„БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ“

образователно-квалификационна степен „бакалавър“

1. ЕВОЛЮЦИЯ НА УПРАВЛЕНСКАТА МИСЪЛ В ЗАПАДНА ЕВРОПА ПРЕЗ ПЕРИОДА XIV-XIX ВЕК

Управленски идеи на ранния либерализъм. Управленският модел на буржоазното общество. Управлението в Европа под егидата на римо – католическата църква.

2. ЕВОЛЮЦИЯ В ТЕОРИЯТА И ПРАКТИКАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ЗАПАД ПРЕЗ ПЕРИОДА XX-XXI ВЕК

Класическа школа, бихейвиористка школа и количествена школа. Съвременни подходи в управлението: системен подход и ситуационен подход.

3. УПРАВЛЕНИЕТО И РАБОТАТА НА МЕНИДЖЪРА

Функционален разрез на процеса на управление. Съдържание на работата на мениджъра: мениджърски функции, умения и роли, мениджърски дилеми.

4. УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ

Същност и видове управленски решения. Етапи на процеса на вземане и осъществяване на решението. Подходи и методи за вземане на решения: „Мозъчна атака“, „Хара гей“, „Ринги“, „Дяволска адвокатура“ и др.

5. БИЗНЕС ОРГАНИЗАЦИИ И ПЛАНИРАНЕ

Същност и основен модел на планирането. Цели и стратегии на организацията. Система от планове на организацията. Политики и стандарти за работа. Модели за дефиниране на мисията. Стратегически анализ на външната и вътрешна среда. Въпроси и диаграма на SWOT анализа.

6. СТРАТЕГИЧЕСКИ МЕНИДЖМЪНТ

Стратегическо планиране и стратегически мениджмънт. Задачи на стратегическия мениджмънт.

7. ОРГАНИЗАЦИОННО - УПРАВЛЕНСКИ СТРУКТУРИ (ОУС).

Същност и модели на ОУС, организационно-структурни фактори. Основни задачи на ОУС и признаци за групиране на длъжностите. Сравнителен анализ на основните видове традиционни и модерни ОУС.

8. УПРАВЛЕНИЕ ЧРЕЗ МОТИВАЦИЯ

Същност и основен модел на мотивацията. Съдържателни мотивационни теории: Маслоу, Херцберг и др. Процесни мотивационни теории: теория на очакването, теория на утвърждаването и други. Управленски подходи към мотивацията.

9. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНАТА И ЕКИПНА РАБОТА

Мениджър и лидер – власт и влияние. Основен модел на ръководството. Теории и подходи към стила на ръководство. Същност и видове групи в организацията. Етапи в развитието на групите. Групови норми. Статусни системи. Роли на членовете на групите. Конфликти в групите. Сплотеност и ефективност на групите.

10. СТРАТЕГИЧЕСКА РОЛЯ НА СИСТЕМИТЕ ЗА БИЗНЕС АНАЛИЗ (БИЗНЕС ИНТЕЛИДЖЪНС СИСТЕМИ) В ОБЛАСТТА НА ФИРМЕНОТО УПРАВЛЕНИЕ

Основни дейности при изготвяне на интерактивни проекти за анализ с помощта на Microsoft Power BI. Функции и предназначение на изгледите: Report, Data и Relationship.

11. ВИДОВЕ ИЗТОЧНИЦИ НА ДАННИ, ИЗПОЛЗВАНИ ПРИ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ИНТЕРАКТИВНИ ПРОЕКТИ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ БИЗНЕС АНАЛИЗИ С Microsoft Power BI

Характеристики на релационните бази данни и предимствата от тяхната нормализация в контекста на бизнес интеледжънс. Основни типове структурирани данни, използвани при разработката на бизнес интеледжънс решения.

12. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Цели, същност, обхват, съдържание на УЧР. Система за УЧР.

13. ПРОИЗВОДСТВЕНА ФУНКЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Производствена структура. Производствена програма. Производствени мощности.

14. МАРКЕТИНГ КОНЦЕПЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Маркетинг – същност и видове. Традиционен маркетинг микс. Продуктова политика. Ценова политика.

15. МАРКЕТИНГОВИ ПРОУЧВАНИЯ И МАРКЕТИНГОВА ИНФОРМАЦИЯ

Източници и методи за регистрация на данни. Същност, структура, видове, етапи на изследване. Маркетингова информационна система /МИС/.

16. ПАЗАР. ВИДОВЕ ПАЗАРИ

Сегментиране на пазара – същност и критерии. Маркетингови стратегии на целеви пазари. Маркетингови стратегии определени чрез матрици.

17. УПРАВЛЕНИЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА

Анализ на конкурентната среда. Фирмена и продуктова конкурентоспособност. Конкурентно позициониране.

18. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО.

Същност, цели и принципи на управлението на качеството. Система за управление на качеството (ISO 9001). Други стандарти и системи за управление. Интегрирани системи за управление.

19. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В РЕАЛНИ АКТИВИ.

Съдържание на инвестиционния проект. Основни методи за оценка на ефективността на инвестициите в реални активи.

20. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ВЪВ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Основни и деривативни финансови инструменти. Риск и възвръщаемост на капитала при инвестиране в портфейл от ценни книжа.

21. ФИНАНСОВА ФУНКЦИЯ НА ФИРМАТА

Източници на финансиране. Видове кредити и кредитни сделки. Финансиране с акции и облигации. Финансиране чрез неразпределена печалба и амортизационни отчисления.

Литература:

1. Александров, Ст., Дурин, Ст., Славков, Б., „Финансово управление на фирмата“, изд. Форком, 2000
2. Ангелова, М. „Еволюция на управлението“, второ преработено и допълнено издание, Унив.изд. на ПУ Паисий Хилендарски, 256 стр., ISBN 978-619-202-357-7, 2018.
3. Ангелова, М. „Оптимизиране на работната среда посредством преодоляване на демотивацията на човешките ресурси“, Университетско издателство на ПУ „Паисий Хилендарски“, 230 стр., ISBN 978-619-202-453-6, 2019
4. Атанасов П., Атанасов, П., Учебно помагало по корпоративни финанси, Изд. „Евдемония продъкшън“, ISBN 978-619-7209-40-2, Пловдив, 2020
5. Георгиев, Ив. и колектив, „Икономика на предприятието“, УИ Стопанство, УНСС, София, 2008

6. Димитрова Г., Конкурентоспособност на бизнес организацията, УИ „Паисий Хилендарски“, П. 2020
7. Димитрова, Т. „Маркетинг (понятия, задачи, казуси, тестове)“, УИ „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2010
8. Димитров А., „Икономика на предприятието (учебно помагало)“, УИ „Паисий Хилендарски“ ISBN 978-619-202-351-5, стр. 1 – стр. 140
9. Иванов, И. „Основи на мениджмънта“, Макрос, Пловдив, 2015
10. Иванов Ив. и кол., „Икономика на предприятието“, ИК Кота, Стара Загора, 2005
11. Илиев Й., „Управление на човешките ресурси“, Абагар С. 2006
12. Каменов, Д. „Стратегическо бизнес планиране“, „ОКОМ“. София, 2008.
13. Котлер, Ф. „Основи на маркетинга“, I и II част, 1998
14. Манов, Б. „Корпоративни финанси“, МБ Хоум, София, 2016
15. Стефанов, Н. „Персонален мениджмънт“, Призма, София, 1998.
16. S. Machiraju, S. Gaurav, Power BI Data Analysis and Visualization“, ISBN 9781547416783, 2018
17. R. Sharda, D. Delen, and E. Turban, Business Intelligence: A Managerial Perspective on Analytics“ (3rd Edition) ISBN 0133051056, 2019

Конспектът е приет с решение на КС на катедра „Управление и количествени методи в икономиката (протокол № 154/22.01.2024 г.) и утвърден от ФС на Факултета по икономически и социални науки (протокол 185/29.01.2023 г.), като влиза в сила от държавна изпитна сесия месец юли 2024 година.